

חוברת הפעלות

יום

העצמאות

מהלך והפעלות לסעודת יום העצמאות

ההסתדרות הציונית העולמית
המערך לשירותים רוחניים בתפוצות
World Zionist Organization
Center for Religious Affairs in the Diaspora

**חוברת זו הינה חלק מערכה לסעודת יום העצמאות
הכוללת ראנר מעוצב לפריסה על השולחן ומלווה
את מהלך התוכנית.**

כתיבה ועריכה: אילן פרידמן

הפקה: ישי בוני

כתיבת המתכונים: שושי חזן

עיצוב גרפי: חמוטל לורנס

סדר תפילות יום העצמאות

ההסתדרות הציונית העולמית
המערך לשירותים רוחניים בתפוצות
World Zionist Organization
Center for Religious Affairs in the Diaspora

ידידים יקרים!

לקראת יום העצמאות, המערך לשירותים רוחניים שמח להגיש לכם ערכה מיוחדת המאגדת בתוכה חומר עשיר ומגוון מסביב ליום העצמאות והיא מיועדת לרב הקהילה, למחנך, למדריך ולשליח ומטרתה, לסייע לו בהעברת הנושא.

הקמת מדינה יהודית ריבונית בארץ ישראל, היתה לאורך הדורות, חלומם של היהודים בכל תפוצות ישראל. מבשרי הציונות נטעו בלב העם את התקווה והחזון לשיבת ציון. והתנועה הציונית, החלה בפעילות מדינית, עליה והתיישבות וברוך ד' זכינו להקמתה של מדינת ישראל.

המערך לשירותים רוחניים בתפוצות, נמצא בקשר עם מאות רבנים וקהילות יהודיות בתפוצות ומקיים פעילות ענפה, המתבצעת בתחומים שונים. ובין היתר, בהפקת חומרי עזר, והערכה הנוכחית היא נדבך נוסף.

תודתי נתונה לצוות בראשותו של אילן פרידמן מ"מ מנהל המערך לשירותים רוחניים, וישי בוני, אשר עמלו רבות ועשו עבודה יסודית וטובה להפקת הערכה וחזקה שהוציאו דבר מתוקן ונאה מתחת ידם. ואני מקווה שהערכה תהיה שימושית והמשתמשים בה יפיקו תועלת רבה.

בתפילות יום העצמאות הנערכות בבתי הכנסת, אנו נותנים שבח לבורא עולם ומודים להקב"ה, **"כי פדה את יעקב וגאלו מיד חזק ממנו"**. ביום חגה של מדינת ישראל נישא כולנו תפילה ליושב במרומים **"ונתת שלום בארץ ושמחת עולם ליושביה... ואת אחינו כל בית ישראל פקד נא בכל ארצות פזוריהם ותוליכם מהרה קוממיות לציון עירך"**.

חג עצמאות שמח
הרב יחיאל וסרמן
ראש המערך

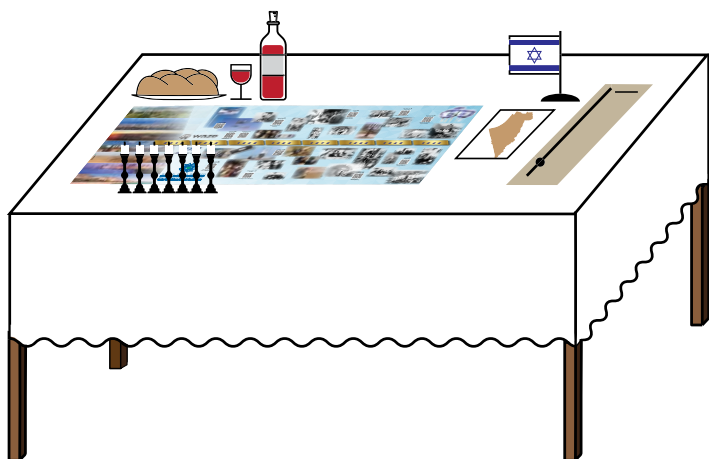
מהלך והפעלות לסעודת יום העצמאות

הכנות:

פורסים מפה לבנה כשעליה פרוס הראנר המעוצב

מומלץ להוסיף על השולחן:

- מנורה של שבעה קנים (לחילופין 7 פמוטים או חנוכיה)
- דגל ישראל
- מפת מדינת ישראל
- מגילת העצמאות
- גביע ויין לקידוש
- חלות לסעודת מצווה

הדלקת שבעה נרות

(כמו במנורת סמל המדינה)

לפני הדלקת כל נר יש לקרא פסוק

1. הבטחת הארץ לאברהם

"כי את כל הארץ אשר אתה רואה לך אתננה ולזרעך עד עולם"
(בראשית י"ג 15)

2. ברית בין הבתרים

"לזרעך נתתי את הארץ הזאת מנהר מצרים עד הנהר הגדול"
(בראשית ט"ו 18)

3. ההבטחה ליצחק

"ונתתי לזרעך את כל הארצות האל, והתברכו בזרעך כל גויי הארץ"
(בראשית כ"ו 5)

4. ההבטחה ליעקב

"הארץ אשר אתה שוכב עליה, לך אתננה ולזרעך"
(בראשית כ"ח 13)

5. ההבטחה למשה בסנה

"אל ארץ טובה ורחבה, ארץ זבת חלב ודבש"
(שמות ג' 8)

6. השגחה על הארץ

"ארץ אשר לא במסכנות תאכל בה לחם, לא תחסר כל בה"
(דברים ח' 9)

7. שבחה של הארץ

ארץ אשר ד' אלוקיך דרש אתה תמיד, עני ד' אלוקיך בה מראשית השנה
ועד אחרית השנה
(דברים י"א 12)

♪ שיר פתיחה: לך אתן את הארץ הזו

קידוש

לפי פסק הלכה של הרב שלמה גורן זצ"ל, קידוש זה מהווה כוס חמישית להמשך ישיר של 4 הכוסות של ליל הסדר, ובא לציין את הלשון החמישית של הגאולה, "והבאתי". בנוסף לפי פסיקתו יש לברך שהחיינו בשם ובמלכות.

וְהִבַּאתִי אֶתְכֶם אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁאַתִּי אֶת יְדֵי לְתַת
אֹתָהּ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וְלִיעֲקֹב וְנָתַתִּי אֹתָהּ לְכֶם
מִוְרָשָׁה אָנִי ד': (שמות ו' 8) וַיִּבְאֲנוּ אֶל הַמָּקוֹם הַזֶּה וַיִּתֵּן
לָנוּ אֶת הָאָרֶץ הַזֹּאת אֶרֶץ זָבֶת חֶלֶב וַדְּבָשׁ: (דברים כ"ו
9) הַשְּׁקִיפָה מִמַּעוֹן קֹדֶשׁךָ מִן הַשָּׁמַיִם וּבִרְךָ אֶת עַמְּךָ
אֶת יִשְׂרָאֵל וְאֵת הָאָדָמָה אֲשֶׁר נָתַתָּה לָנוּ כִּאֲשֶׁר
נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבְרָהָם אֶרֶץ זָבֶת חֶלֶב וַדְּבָשׁ: (שם, שם 15)

בְּרוּךְ אַתָּה ד' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְרִי הַגָּפֶן

בְּרוּךְ אַתָּה ד' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁהַחֵינּוּ וְקִיְמָנוּ
וְהִגִּיעָנוּ לְזִמְנוֹ הַזֶּה.

סיפור הקמת המדינה

הכרזת העצמאות

הכרזת העצמאות של מדינת ישראל נערכה ביום שישי, ה' באייר ה'תש"ח, 14 במאי 1948. בטקס שהתקיים, הכריז יושב ראש מנהלת העם דוד בן-גוריון על הקמת מדינת ישראל ונחתמה מגילת העצמאות. מאז חוגגת מדינת ישראל מדי שנה בה' באייר או ביום סמוך, את יום העצמאות.

האירועים שקדמו להכרזה

הנהגת היישוב היהודי בארץ ישראל ידעה שעם סיום המנדט הבריטי יפלו צבאות ערב הסדירים לארץ, בין השאר, כדי למנוע את יישום תוכנית החלוקה של עצרת האו"ם. על אף הסיכון הרב שבהכרזה על הקמתה של מדינת ישראל העצמאית והריבונית, ולמול אזהרתו של מזכיר המדינה האמריקאי, ג'ורג' מרשל, ועצות של מדינות שונות לדחות את ההכרזה, החליטה מנהלת העם, בישיבה שחלה ב-12 במאי 1948, להכריז על הקמת המדינה.

ההכרזה

ההכרזה התקיימה בישיבת מועצת העם באולם מוזיאון תל אביב, שבאותה עת שכן בבית דיזנגוף. תאריך פקיעת המנדט הבריטי היה בליל שבת בתאריך 15 במאי (ו' באייר), אך מתוך רצון להימנע מחילול שבת, הוחלט להקדים את הטקס לצהרי יום שישי ה-14 במאי (ה' באייר), לשעה 16:00, כמה שעות לפני כניסת השבת.

הנוכחים פתחו בשירה ספונטנית של "התקווה" ולאחר מכן קרא בן-גוריון את הכרזת העצמאות. באותו מעמד, הסבה מועצת העם, בת 37 החברים, את שמה למועצת המדינה הזמנית, והפכה לגוף המחוקק של המדינה החדשה. מנהלת העם נקבעה להיות הממשלה הזמנית. דוד בן-גוריון, שהיה אז יושב ראש הנהלת הסוכנות היהודית ויושב ראש מנהלת העם ונבחר לראש הממשלה הזמנית, קרא את נוסח ההכרזה - מגילת העצמאות, שהיא המסמך המכונן של מדינת ישראל. המגילה התוותה את אופיה של המדינה שהוקמה כמדינת היהודים שתקבץ את היהודים מהגלויות ותתייחס לכל תושביה בשוויון ללא הבדל דת, גזע ומין. בתום ההכרזה בירך הרב יהודה לייב פישמן מימון "שהחיינו וקיימנו" וגל שמחה פרץ באולם ובקרב הקהל שצבא על דלתותיו. חברי המועצה חתמו על מגילת העצמאות. בן-גוריון היה ראשון החותמים, והתמנה לאחר מכן לראש הממשלה ושר הביטחון בממשלה הזמנית של המדינה החדשה.

סרטון של הכרזת העצמאות

נטילת ידיים - המוציא

קיבוץ גלויות - חזון שמתגשם

אם-יְהִיֶה נִדְחָה, בְּקִצָּה הַשָּׁמַיִם מְשֻׁם, יִקְבְּצָהּ ה' אֱלֹהֶיךָ, וּמְשֻׁם, יִקְחָהּ.
וְהִבִּיאָהּ ה' אֱלֹהֶיךָ, אֶל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר-יָרְשׁוּ אֲבֹתֶיךָ וִירְשָׁתָהּ; וְהִטְבָּה וְהִרְבָּה,
מֵאֲבֹתֶיךָ
(דברים ל' 4-5)

אכילת מנה ראשונה

סרטון על תחילת העליה

עליה לארץ לפי עשורים

בין השנים 1948-1957 סך העולים	908,792
בין השנים 1958-1968 סך העולים	387,007
בין השנים 1969-1979 סך העולים	346,260
בין השנים 1980-1989 סך העולים	153,833
בין השנים 1990-1999 סך העולים	956,319
בין השנים 2000-2010 סך העולים	285,009
בין השנים 2011-2017 סך העולים	156,310
סה"כ	3,193,530

שיר המסע לארץ ישראל - על העליה מאתיופיה

אכילת מנה עיקרית

ישראל - מורשת של חדשנות

סרטון על "מורשת של חדשנות ישראלית" 🎬

משחק - "מחשב מסלול מחדש"

הכנות: מסדרים מסלול מכשולים בבית, מכסים למישהו את העיניים, מזיזים את המכשולים. נציג אחד יהיה מנחה של WAZE, ויתן הכוונה לנהג איך לנסוע. על כל נגיעה במכשול המנחה מקבל נקודה.

מי שמסיים עם הכי פחות נקודות הוא המנצח

חידון המצאות ישראליות ?

אכילת קינוח

מידע לגבי פרסי נובל

סרטון פרסי נובל 🎬

אחוז זוכי פרסי הנובל

תחום הפרס	סך פרסים	זוכים יהודים	אחוז מהזוכים	אחוז היהודים באוכלוסיית העולם	זוכים ישראליים	אחוז	אחוז הישראלים באוכלוסיית העולם
פרס נובל לכלכלה	79	31	39%		2	2.5%	
פרס נובל לפיזיולוגיה או לרפואה	214	56	26%			0.0%	
פרס נובל לפיזיקה	206	54	26%			0.0%	
פרס נובל לכימיה	177	36	20%		6	3.4%	
פרס נובל לספרות	114	15	13%		1	0.9%	
פרס נובל לשלום	104	9	9%		3	2.9%	
סך יהודים זוכים	894	201	22%	0.19%	12	1.3%	0.09%

חידון פרסי נובל

זהו את שמות ותחומי הזכייה של 12 הזוכים הישראליים בפרסי נובל.
(היעזרו באינטרנט)

שאלה למחשבה: מה המניע לכך שהישראלים והיהודים זוכים בכמות פרסים בלתי פרופורציונית לכמותם באוכלוסייה?

תודה לך ד'

שיר המעלות

שרים במנגינת התקווה

שיר המעלות בשוב ד' את שיבת ציון היינו כחלמים: אז ימלא שחוק פינו
ולשוננו רנה אז יאמרו בגוים הגדיל ד' לעשות עם אלה: הגדיל ד' לעשות
עמנו היינו שמיחים: שובה ד' את שביתנו כאפיקים בנגב: הזרעים בדםעה
ברנה יקצרו: הלוח ילך ובכה נשא משך הזרע בא יבא ברנה נשא אלמתיו:

ברכת המזון

ברכת המזון

שירת התקווה

אני מאמין

המלצות להמשך הערב

סרט מבצע אנטבה - עמ' 14

חידונים - עמ' 15

שירה בציבור - עמ' 16

לימוד משותף של שש דפיקות של הרב סולוביצ'יק - עמ' 19

סרט: מבצע אנטבה 🎬

חידונים

ציונות והיסטוריה של ישראל

34 שאלות

מה אתם יודעים על מדינת ישראל?

7 שאלות

ידע כללי על ישראל

10 שאלות

מה ומתי בישראל

10 שאלות

כל אחד צריך לדעת על ישראל

21 שאלות

ישראל מול המדינות ה-OECD

20 שאלות

שירה בציבור

ת לא נפסיק לשיר

מילים: חיים חפר לחן: דובי זלצר

ת לו יהי

מילים ולחן: נעמי שמר

ת על הדבש ועל העוקץ

מילים ולחן: נעמי שמר

ת מחר

מילים ולחן: נעמי שמר

ת כאן ביתי פה אני נולדתי

מילים ולחן: עוזי חיטמן

ת לא קלה דרכנו

מילים: יענקל'ה רוטבליט לחן: יזהר אשדות

ת הלוואי

מילים: אהוד מנור לחן: בועז שרעבי

ת יחד כל הדרך

מילים: שימריית אור לחן: קובי אשרת

ת תפילה

מילים: בצלאל אלוני לחן: הנרי ברטנר

ת רק בגלל הרוח

מילים: מיכה שטרית לחן: לאה שבת

ת שירו של צנחן

מילים: יורם טהר-לב לחן: יאיר רוזנבלום

ת שיר השיירה

מילים: עלי מוהר לחן: עממי יווני

♪ אין לי ארץ אחרת

מילים: אהוד מנור לחן: קורין אלאל

♪ ארצנו הקטנטונת

מילים: יורם טהר-לב לחן: רמי קלינשטיין

♪ קום והתהלך בארץ

מילים: יורם טהר-לב לחן: יאיר קלינגר

♪ בן גוריון

מילים: יורם טהר-לב לחן: יאיר רוזנבלום

♪ הרצל

מילים: יורם טהר-לב לחן: יאיר רוזנבלום

♪ החגיגה נגמרת

מילים ולחן: נעמי שמר

שש דפיקות (מתוך קול דודי דופק)

הרב יוסף דב סולוביצ'יק

"אני ישנה ולבי ער קול דודי דופק פתחי לי אחתי רעיתי יונתי תמתי
שראשי נמלא טל קוצותי רסיסי לילה:

פשטתי את כתנתי איכה אלבשנה רחצתי את רגלי איכה אטנפם:
דודי שלח ידו מן החר ומעי המו עליו:

קמתי אני לפתח לדודי וידי נטפו מור ואצבעתי מור עבר על כפות המנעול:
פתחתי אני לדודי ודודי חמק עבר נפשי יצאה בדברו בקשתיהו ולא
מצאתיהו קראתיו ולא ענני:

(שיר השירים פרק ה')

לפני שנים מעטות, בעצם ליל בלהות מלא זוועות מידנק, טרבלינקה
ובוכנוולד, בליל של תאי גז וכבשנים, בליל של הסתר פנים מוחלט, בליל
שלטון שטן הספקות והשמד, אשר רצה לסחוב את הרעיה מביתה
לכנסיה הנוצרית, בליל חיפושים בלי הרף ובקשת הדוד - בליל זה גופו צף
ועלה הדוד. הא-ל המסתת בשפירי חביון הופיע פתאום והתחיל לדפוק
בפתח אוהלה של הרעיה הסחופה והדוויה, שהתהפכה על משכבה מתוך
פרפורים וייסורי גיהנום. עקב ההכאות והדפיקות בפתח הרעיה עטופת
אבל, נולדה מדינת ישראל.

כמה פעמים דפק הדוד בפתח אהל רעייתו? דומני, שלכל הפחות יכולים
אנו למנות שש דפיקות.

ראשית, דפיקת הדוד נשמעה במערכת הפוליטית.

מבחינת היחסים הבין-לאומיים לא יכחיש אף איש, שתקומת מדינת
ישראל, במובן הפוליטי, הייתה התרחשות כמעט על-טבעית. רוסיה
וארצות המערב תמכו יחד ברעיון ייסודה של מדינת ישראל, שהייתה אולי
ההצעה היחידה שבנוגע לה התאחדו המזרח והמערב. נוטה אני להאמין,
שארגון אומות המאוחדות נוצר במיוחד לתכלית זו - לשם מילוי השליחות

שהטילה עליו ההשגחה. נדמה לי, שאין להצביע על שום הישג ממשי אחר על ידי האו"ם. חז"ל הביעו כבר את הדעה, כי לפעמים "מטר" יורד "בשביל יחיד" ובשביל עשב אחד. אינני יודע את מי ראו נציגי העיתונות בעיני בשך בכסא הנשיאות באותה אסיפה גורלית אשר בה הוחלט על יסוד מדינת ישראל, אבל מי שהסתכל אז היטב בעינו הרוחנית הרגיש ביושב-ראש האמיתי שניצח על הדיונים, והוא - הדוד. הוא דפק בפטישו על השולחן. האין אנו מפרשים את הכתוב: "בלילה ההוא נדדה שנת המלך" - "שנת מלכו של עולם"? אם אחשוורוש לבדו נדוד שנה היה, לא היה הדבר חשוב כלל ולא צמחה ישועה באותו לילה. אבל אם מלכו של עולם, כביכול, לא נם - נולדה הגאולה. אם פלוני-אלמוני פתח את הישיבה של האומות המאוחדות לא היתה נולדת מדינת ישראל, אבל אם הדוד דפק בשולחן הנשיאות- התרחש הפלא. קול דודי דופק!

שנית, דפיקת הדוד נשמעה בשדה הקרב.

חיל ההגנה הקטן של ישראל ניצח את צבאותיהן העצומים של ארצות ערב. נס "רבים ביד מעטים" נעשה לעינינו. ופלא עוד יותר גדול התרחש באותו שעה! הקב"ה הכביד את לב ישמעאל וציוה עליו לצאת לקרב נגד מדינת ישראל. אילולא הכריזו הערבים מלחמה על ישראל, והיו מסכימים לתכנית החלוקה, הייתה מדינת ישראל נשארת בלי ירושלים, בלי חלק גדול של הגליל וכמה משטחי הנגב. אילו היה פרעה לפני אלפי שנים, נותן לישראל לצאת ממצרים מיד כפי בקשתו הראשונה של משה, היה משה צריך לעמוד בדיבורו והיה חוזר אחרי שלושה ימים. אבל פרעה הכביד את ליבו ולא שמע אל משה. הקב"ה הוציא את ישראל ביד חזקה ובזרוע נטויה. ממילא פקע כוחה של ההבטחה כי ישובו מצרימה. כל חוזה המבוסס על הסכם שני הצדדים אינו מחייב את הצד האחד אם הצד השני מסרב למלא את אשר עליו לעשות. קול דודי דופק!

שלישית, הדוד התחיל לדפוק גם בפתח האהל התיאולוגי,

וייתכן, כי זוהי הדפיקה החזקה ביותר. הדגשתי כמה פעמים בדברי על ארץ-ישראל, שכל טענות התיאולוגים הנוצרים, שהקב"ה נטל מکنסת ישראל את זכויותיה בארץ ישראל, ושכל ההבטחות בנוגע לציון וירושלים מתייחסות במובן אליגורי אל הנצרות והכנסייה הנוצרית, נתבדו בפרהסיא על ידי יסוד מדינת-ישראל, כטענות שקר, שאין להם שום עיקר ושורש. יש צורך בידיעה מקיפה בספרות התיאולוגית. מאז ימי יוסטין מרטיר עד

התיאולוגים החדשים בימינו, כדי להבין את כל הפלא הגדול הזה, שעל ידיו נפרכה בפומבי ההנחה המרכזית בתיאולוגיה הנוצרית...

קורת רוח אני מוצא בקוראי בעיתונים קתולים ועיתונים פרוטסטנטיים על מדינת ישראל. בעל כרחם עליהם להזכיר את שם ישראל כשהם מוסרים חדשות על ציון וירושלים הנמצאות בידינו. יש לי תמיד רגש מיוחד של סיפוק נפש בשעה שאני קורא בעיתון, שתגובת מדינת ישראל אינה ידועה כעת, כי שבת היום והמשרדים סגורים, או כשאני קורא בערב פסח ידיעה מ"יוניטד פרס" ש"היהודים ישבו הלילה לשלחן הסדר בתקווה, שניסי מצרים יחזרו ויתרחשו היום. קול דודי דופק!

רביעית, הדוד דופק בלבות הנוער המתבולל והנבון.

תקופת הסתרת הפנים בראשית שנות הארבעים הביאה בלבול המוחות בין המוני העם היהודי והנוער היהודי בפרט. ההתבוללות הלכה וגברה, והדחיפה לברוח מהיהדות ומעם ישראל הגיעה לשיאה. פחד, ייאוש ועם הארצות גרמו לרבים לנטוש את כנסת ישראל, ולעלות על האניה "לברוח תרשישה מלפני ה'". נחשול, שנדמה היה שאין מעצור לו, עמד לכלותנו. פתאום התחיל הדוד לדפוק בדלתות הלבבות הנבוכים ודפיקתו - תקומת מדינת ישראל - האטה, לפחות, את תהליך הבריחה. רבים מהמתנכרים לשעבר קשורים עתה למדינת העברית בקשרי רגש נאות על הישגיה הכבירים. הרבה יהודים אמריקאיים שנטמאו למחצה, לשליש ולרביע שרויים בפחד טמיר ודאגה בשל משבר העובר על מדינת ישראל, והם מתפללים לשלומה וטובתה, אעפ"י שרחוקים המה מהתמכרות גמורה אליה. אפילו אלה העוֹיֵנִים את מדינת ישראל - וישנם יהודים כאלה - מוכרחים להתגונן בלי הרף כנגד החשד המשונה של נאמנות כפולה, והם מצהירים ומכריזים מדי יום ביומו שאין להם חלק בארץ הקודש. סימן טוב הוא ליהודי כשאינו יכול להתעלם מיהדותו, והוא נאלץ לענות תמיד על שאלת "מי אתה ומה מלאכתך" אפילו כשפחדנות יתירה נזרקה בו ואין לו העוז והאומץ לענות בגאווה אמיתית: "עברי אנכי ואת ה' א-להי השמים אני ירא". השאלה המתמידה "מי אתה" מקשרת אותו לעם ישראל, בעצם, העובדה, כי שם ישראל נישא על שפתיים, יש בה משום הזכרה ליהודי הבורח כי אי אפשר לו לנוס מן כנסת ישראל שבה הסתבך מלידתו. לכל עבר שאנו פונים אנו קולטים את המילה "ישראל": כשמאזינים אנו לתחנות רדיו, כשפותחים אנו את העיתון, כשמשתתפים אנו בכינוס של מתווכחים בענייני דיומא, אנו נתקלים בשאלת ישראל הנידונה בפומבי. דבר זה חשיבותו מרובה ליהודים הנגועים בשנאה עצמית

והרוצים להתחמק מן היהדות ולהימלט על נפשם. מתחבאים המה, כיונה, בשעתו, בירכתי הספינה ומבקשים להירדם, אבל רב החובל אינו מניחם להסיח דעתם מגורלם. צילה של ישראל רודף אחריהם בלי הרף. מחשבות מסוימות והרהורים פרדוכסליים בוקעים ועולים מנבכי הנפש אפילו אצל המתבוללים המושבעים. וכשיהודי מתחיל לחשוב, להתבונן, כששנתנו נודדת - אי אפשר לדעת לאן תוליכנה אותו מחשבותיו, ואיך יתבטאו פקפוקיו וספקותיו. קול דודי דופק!

הדפיקה החמישית של הדוד היא אולי החשובה ביותר. בפעם הראשונה בתולדות גלותנו הפתיעה ההשגחה את שונאינו בתגלית המרעישה, שדם יהודי אינו הפקר!

אם האנטישמים יכנו תופעה זאת "עין תחת עין" נסכים להם. אם אנו רוצים להגן בגבורה על קיומנו הלאומי-היסטורי, מוכרחים אנו לפרקים לפרש את הכתוב "עין תחת עין" כצורתו. הרבה עיניים אבדנו במשך גלותנו המרה מפני שלא שילמנו מכה תחת מכה. הגיע הזמן שנקיים את החוק של "עין תחת ין" כפשוטו. בטוחני, שהכול מכירים בי, שאני מהמאמינים בתורה שבעל פה, ולגבי אין ספק, שהפסוק מכוון כלפי תשלומי ממון, כפי פירושה של ההלכה. אבל ביחס למופתי ולנאצר הייתי דורש כי נפרש את הכתוב "עין תחת עין", משמעותו המילולית - לקיחת העין הממשית! אל תשימו לב למליצותיהם הממותקות של מתבוללים ידועים ושל כמה סוציאליסטים יהודים, העומדים במרד, החושבים שהם חיים עוד בביאליסטוק, בריסק ומינסק של שנת 1905, והדורשים בריש-גלי כי נקמה נאסרה לישראל בכל מקום, בכל זמן ובכל הנסיבות. הבל הבלים! אסורה היא הנקמה כשאין לה מטרה, אבל אם מתרוממים על ידיה להגנה עצמית, הרי היא זכותו האלמנטארית של האדם באשר הוא אדם לנקום את נקמתו. התורה למדה אותנו שתמיד מותר לו לאדם, וגם חובתו הקדושה היא להגן על עצמו. בפרשת "אם במחתרת ימצא הגנב" קובעת היא מסמרים להלכה כי לא רק על חייו אלא גם על רכושו רשאי הוא להגן. אם הגנב, שבא לקחת את ממונו של בעל הבית, מזים לרוצחו נפש במקרה שבעל הרכוש לא ימלא את דרישתו - מותר לו, לבעל הבית, להתקומם נגד החוטא ולהרגו. לא לחינם מספרת התורה על שני גיבוריה הגדולים, אברהם ומשה, שלקחו חרב בידם להגן על אחיהם - "וירק את חניכיו", "ויוך את המצרי". התנהגות זו אינה סותרת את עקרון החסד והרחמים. להפך: יחס סביל, ללא הגנה עצמית, עלול לגרום לפעמים לאכזריות הנוראה ביותר. "ואכבדה בפרעה ובכל חילו וידעו מצרים כי אני ה'" - לא ביקש

הקב"ה כבוד ופרסום! רצונו היה, שפרעה, בן דורו של משה, ידע, שעליו לשלם מחיר רב בעד גזירת "כל הבן הילוד היאורה תשליכוהו". וגם עכשיו חפצו הוא כי דם נערים יהודים שנרצחו בהתפללם שמונה עשרה, יוקם. בהכותו את מצרים רצה הקב"ה להפגין כי דם ישראל הוא דבר שיש לו תובעים תמיד. מן הצורך לשכנע עוד כיום לא רק את העריץ של מצרים אלא גם את נהרו המתחסד, את משרד החוץ בלונדון ובעלי "המוסר" באו"ם, כי יש בעלים לדם ישראל. לפיכך, כמה מגוחך הוא הדבר, כשרוצים להוכיח לנו, שעלינו לסמוך על הצהרת שלוש המעצמות הנותנות ערובה לסטטוס-קוו. הלא יודעים אנו כולנו מן הניסיון איזה ערך יש לדברי משרד החוץ הבריטי ולידידותם של פקידים ידועים במשרד החוץ שלנו. ובכלל, כמה אבסורדית היא הדרישה שעם כולו יהיה תלוי בחסדי אחרים, ויהיה נטול אפשרות הגנה עצמית. כבודו של כל ציבור, ככבודו של כל יחיד, מתבטא באפשרות הגנה על חייו וכבודו. עם שאינו יכול לשמור על חירותו ומנוחתו, איננו חופשי ועצמאי. לשון הגאולה השלישית היא: "וגאלתי אתכם בזרוע נטויה ובשפטים גדולים". ברוך שהחיינו לזמן הזה, שיהודים יש בכוחם - בעזרת השם - להגן על עצמם. אל נשכח, כי הרעל של האנטישמיות ההיטלראית שעשתה את היהודי כדגי הים המופקרים לכל, עדיין מחלחל בבני דור זה שהסתכלו בשוויון נפש במחזה בלהות של חניקת מליונים בתאי הגז כבתופעה רגילה שאין להרהר אחריה כלל. האנטידוט לסם מוות כזה שהרעיל את המוחות וטמטם את הלבבות, הוא נכונות מדינת ישראל להגן על דמי בניה - בניה. קול דודי דופק!

הדפיקה השישית, שגם ממנה אל נסיח את דעתינו, נשמעה בשעת פתיחת שערי הארץ.

יהודי הנס מארץ אויב יודע עכשיו כי יכול הוא למצוא מקלט בטוח בארץ אבות. זוהי תופעה חדשה בדברי ימינו. עד הנה אוכלוסי ישראל כשהיו נעקרים ממקומם, נדדו במדבר העמים מבלי למצא מחסה ומעון בארץ אחרת. בעטיה של סגירת שערים בפני גולים ונוודים באה כליה על שבטי ישראל. עתה נשתנה המצב. כשאומה פלונית מפליטה את המיעוט היהודי מתוכה, המגורשים מכוונים את צעדיהם ציונה, והיא קולטת את בניה כאם רחמניה. עדים היינו כולנו להתנחלות יהודי המזרח בארץ במשך השנים האחרונות. ומי יודע למה היו צפויים אחינו אלה בארצות מושבותיהם, לולא ארץ ישראל שהביאה אותם באוניות ובמטוסים אליה. לו קמה מדינת ישראל לפני השואה ההיטלראית, מאות אלפי יהודים היו ניצולים מתאי הגז והכבשנים. פלא המדינה בושש קצת לבא, ובעטיו של

איחור פעמיו הוצאו להריגה אלפים ורבבות מישראל. ברם עכשיו, כשתמה שעת הסתר פנים, נתנה האפשרות ליהודים הנתלשים ממקומותיהם להשתרש בארץ הקודש. אל יהיה הדבר הזה קל בעינינו! קול דודי דופק!

מה היתה תגובתנו לקול הדוד הדופק, לשפע חסדו ופלאיו? הירדנו ממשכבינו ופתחנו מיד את הדלת, או המשכנו לנוח כרעיה ההיא, והתעצלנו לרדת ממיטתנו? - "פשטתי את כותנתי - איככה אלבשנה? רחצתי את רגלי- איככה אטנפם?"...

איך אמר החבר למלך הכוזרים? "הובשתני, מלך כוזר!..ואין דבורנו, השתחוו להר קודשו... אלא כצפוף הזרזיר".

האין אנו שומעים בחרדתנו לביטחון ולשלום ארץ ישראל בימינו את דפיקת הדוד המתחנן לרעיה שתיתן לו להיכנס?

הוא דופק כבר שנים רבות ועוד לא נענה כראוי, ובכל זאת הוא מוסיף לדפוק. לאושרנו נחלתנו שפרה עלינו, הדוד לא נשא פנים לרעיה האהובה, אבל חונן הוא אותנו. דודה דפק באותו לילה בפתח אוהלה רק שעה קלה ונעלם, בעוד שבנוגע אלינו הוא מגלה סבלנות יתירה: זה שנים רבות שדופק הוא והולך. הלואי, ולא נחמיץ את השעה!

ההסתדרות הציונית העולמית
המערך לשירותים רוחניים בתפוצות
World Zionist Organization
Center for Religious Affairs in the Diaspora

לא למכירה

רח' המלך ג'ורג' 48, ת.ד. 92, ירושלים 910002

48 King George St. P.O.B. 92 Jerusalem 910002

טל +972-2-620-2459

www.wzo.org.il/ruchani